

De nieuwe, mooie, zwarte, platte telefoon

Opdracht: Analyseren

Antwoordmodel

Hieronder staan, voor de opdrachten waarbij dat van toepassing is, de antwoordmodellen.

Antwoordmodel bij Werkblad 3 (opdracht 2, 4 en 5)

Categorie	1	2	3
Woorden uit Sneeuwitje	Kleine Lieve Jonge	Houten Kartonnen Stenen	Bekende Schoongemaakte
Woordkaartjes (Werkblad 4)	Grote Enge Gevaarlijke Leuke Bange Hete Rode Mooie	Houten Stenen	Gekookte Gevluchte
Regel: hoe schrijf je de uitgang van het bijvoeglijk naamwoord?	Gewoon bijvoeglijk naamwoord; woord+e	Stoffelijk bijvoeglijk naamwoord; woord+en	Bijvoeglijke naamwoorden afgeleid van een voltooid deelwoord; voltooid deelwoord+e

Haaai meneer de directeur ...

Het schrijven van een zakelijke brief

Antwoordmodel

Hieronder staan, voor de opdrachten waarbij dat van toepassing is, de antwoordmodellen.

Antwoordmodel Werkblad 2 (opdracht 2)

Uitspraak	Formeel	Informeel
Met mij is alles prima.		X
Geachte heer	X	
Wat ik nog effe wil zeggen is....		X
Langs deze weg wil ik u het volgende voorstel doen.	X	
Laat je even wat van je horen?		X
Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.	X	
Als er nog vragen zijn, dan hoor ik het graag.	X	X
Ik moet het antwoord binnen drie dagen hebben.		X
Vrijdagmiddag ben ik afwezig.	X	X

Antwoordmodel Werkblad 3 (opdracht 3)

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk; hieronder worden voorbeeldantwoorden gegeven.

Persoonlijke brief; informele taal	Zakelijke brief; formele taal
Hoi Ingrid	Geachte XX
Alles OK met je?	Hoe gaat het met u?
Ik moet je iets vragen.	Ik zou u graag iets vragen.
En stuur me dan ook even jouw aantekeningen, oké?	Zou u mij uw aantekeningen willen sturen?
Hoor van je.	Ik hoop spoedig van u te horen.
Groetjes	Hoogachtend

Ontleden 2.0

Opdracht: Analyseren

Antwoordmodel

Hieronder staan, voor de opdrachten waarbij dat van toepassing is, de antwoordmodellen.

Antwoordmodel schema 1

Eerste groep

1	2	3
mama		lief
pop		stout
auto		rood
snoepje		lekker
meloen		bah
broertje		boos

Tweede groep

1	2	3
papa		slapen
oma		breien
hondje		slapen
Tommie		lachen
treintje		tjoektjoek
tante		zingen

Antwoordmodel schema 2

Vul in de tweede kolom van schema 1 in:	Past bij de eerste groep: +, - of ?	Past bij de tweede groep: +, - of ?
is	+	-
wordt	+	-
gaat	-	+
zal	-	+
doet	-(/+)	+
blijft	+	+
kan	-	+
lijkt	+	-
moet	-(/+)	+
lijkt te	-	+
mag	-(/+)	+
schijnt	+	-
schijnt te	-	+
blijkt	+	-
blijkt te	-	+
wil	-(/+)	+

Antwoordmodel schema 3

Persoonsvormen die passen in de eerste groep:	is, wordt, blijft, lijkt, schijnt, blijkt
Persoonsvormen die passen in de tweede groep:	gaat, zal, doet, blijft, kan, moet, lijkt te, mag, schijnt te, blijkt te, wil
Persoonsvorm die overal past:	doet, moet, mag, wil

Antwoordmodel schema 4

Zin 1: Het water stroomt over de weg.		
Kernwoorden:	<i>water</i>	<i>stromen</i>
Betekenisverband: doen of zijn?	<i>doen</i>	<i>werkwoordelijk</i>
Persoonsvorm?	<i>stroomt</i>	
Past de pv. bij ww. gez. of nw. gez.?	<i>werkw. gezegde</i>	
Redenering:	<i>“stromen”, dat doe je, dat ben je niet. pv valt samen met kernwoord</i>	
Conclusie:	<i>stroomt</i>	<i>werkwoordelijk gez.</i>

Zin 2: Het water is levensgevaarlijk.		
Kernwoorden:	<i>water</i>	<i>levensgevaarlijk</i>
Betekenisverband: doen of zijn?	<i>zijn</i>	<i>naamwoordelijk</i>
Persoonsvorm?	<i>is</i>	
Past de pv. bij ww. gez. of nw. gez.?	<i>naamw. gezegde</i>	
Redenering:	<i>De persoonsvorm valt niet samen met een kernwoord, en past bij een naamwoordelijk gezegde. Dit sluit aan bij het naamwoordelijke betekenisverband</i>	
Conclusie:	<i>is levensgevaarlijk</i>	<i>naamwoordelijk gez.</i>

Zin 3: De burgemeester woont niet in het hart van de stad.		
Kernwoorden:	<i>burgemeester</i>	<i>wonen</i>
Betekenisverband: doen of zijn?	<i>doen</i>	<i>werkwoordelijk</i>
Persoonsvorm?	<i>woont</i>	
Past de pv. bij ww. gez. of nw. gez.?	<i>werkw. gezegde</i>	
Redenering:	<i>sluit aan bij het werkwoordelijke betekenisverband, want wonen, dat doe je.</i>	
Conclusie:	<i>woont</i>	<i>werkwoordelijk gez.</i>

Zin 4: Mijn pianoleraar is een Rus.		
Kernwoorden:	<i>leraar</i>	<i>Rus</i>
Betekenisverband: doen of zijn?	<i>zijn</i>	<i>naamwoordelijk</i>
Persoonsvorm?	<i>is</i>	
Past de pv. bij ww. gez. of nw. gez.?	<i>naamw. gezegde</i>	
Redenering:	<i>De persoonsvorm valt niet samen met een kernwoord, en past bij een naamwoordelijk gezegde. Dit sluit aan bij het naamwoordelijke betekenisverband.</i>	
Conclusie:	<i>is een Rus</i>	<i>naamwoordelijk gez.</i>

Zin 5: Piet was helaas niet op school vandaag.		
Kernwoorden:	<i>Piet</i>	<i>op school</i>
Betekenisverband: doen of zijn?	<i>zijn</i>	<i>naamwoordelijk</i>
Persoonsvorm?	<i>was</i>	
Past de pv. bij ww. gez. of nw. gez.?	<i>naamw. gezegde</i>	
Redenering:	<i>De persoonsvorm valt niet samen met een kernwoord, en past bij een naamwoordelijk gezegde. Dit sluit aan bij het naamwoordelijke betekenisverband.</i>	
Conclusie:	<i>was op school</i>	<i>naamwoordelijk gez.</i>

Zin 6: In december schijnt de zon weinig.		
Kernwoorden:	<i>zon</i>	<i>schijnen</i>
Betekenisverband: doen of zijn?	<i>doen</i>	<i>werkwoordelijk</i>
Persoonsvorm?	<i>schijnt</i>	
Past de pv. bij ww. gez. of nw. gez.?	<i>werkwoordelijk (let op instinker schijnen hier als zelfstandig werkwoord gebruikt)</i>	
Redenering:	<i>sluit aan bij het werkwoordelijke betekenisverband, want schijnen in de betekenis van licht geven, dat is wat de zon doet!</i>	
Conclusie:	<i>schijnt</i>	<i>werkwoordelijk gez.</i>

Zin 7: Dat verhaal komt me zeer bekend voor.		
Kernwoorden:	<i>verhaal</i>	<i>bekend</i>
Betekenisverband: doen of zijn?	<i>zijn</i>	<i>naamwoordelijk</i>
Persoonsvorm?	<i>komt</i>	
Past de pv. bij ww. gez. of nw. gez.?	<i>naamw. gezegde, maar let op instinker van gebruik koppelwerkwoord 'voorkomen' in betekenis 'lijken'</i>	
Redenering:	<i>De persoonsvorm valt niet samen met een kernwoord, en past bij een naamwoordelijk gezegde. Dit sluit aan bij het naamwoordelijke betekenisverband.</i>	
Conclusie:	<i>komt zeer bekend voor</i>	<i>naamwoordelijk gez.</i>

Zin 8: Het reddingsplan heeft een vreselijke ramp voorkomen.		
Kernwoorden:	<i>reddingsplan</i>	<i>voorkomen</i>
Betekenisverband: doen of zijn?	<i>doen</i>	<i>werkwoordelijk</i>
Persoonsvorm?	<i>heeft</i>	
Past de pv. bij ww. gez. of nw. gez.?	<i>werkw. gezegde</i>	
Redenering:	<i>Sluit aan bij het werkwoordelijk verband: een ramp voorkomen, dat doe je, dat ben je niet!</i> <i>Let op instinker van "voorkomen" als zelfst ww, geen koppelww.</i>	
Conclusie:	<i>heeft voorkomen</i>	<i>werkwoordelijk gez.</i>

Zin 9: Bij nader inzien bleek de bijeenkomst weer een groot succes.		
Kernwoorden:	<i>bijeenkomst</i>	<i>succes</i>
Betekenisverband: doen of zijn?	<i>zijn</i>	<i>naamwoordelijk</i>
Persoonsvorm?	<i>bleek</i>	
Past de pv. bij ww. gez. of nw. gez.?	<i>naamw. gezegde</i>	
Redenering:	<i>De persoonsvorm valt niet samen met een kernwoord, en past bij een naamwoordelijk gezegde. Dit sluit aan bij het naamwoordelijke betekenisverband. "Bleek" is ook eenvoudig te vervangen door een ander koppelww.</i>	
Conclusie:	<i>bleek een groot succes</i>	<i>naamwoordelijk gez.</i>

Wat ik graag wil vertellen ...

Opdracht: Analyseren

Antwoordmodel

Niet van toepassing.

Wat vind jij ervan?

Opdracht: Recensies lezen en schrijven

Antwoordmodel

Hieronder staan, voor de opdrachten waarbij dat van toepassing is, de antwoordmodellen.

Antwoordmodel Werkblad 2 (opdracht 2)

In een aantal gevallen zijn ook andere woorden mogelijk.

Een bespreking van een film, een boek, **een cd, een concert, een voorstelling** of een **computergame** noem je een recensie. Een recensie wordt geschreven door een **recensent**. Recensies staan in **kranten, tijdschriften** en op **internet**.

Het doel van een recensie is dat je de lezer van jouw lees- of kijkervaring overtuigt. Zo zorg je dat de lezers van je recensie het boek wel of niet gaan lezen, wel of niet naar die voorstelling gaan etc.

In een recensie wordt altijd eerst een analyse gegeven van de film, het boek etc. In deze analyse staan de titel en de maker van het product en wordt kort de inhoud beschreven. Dan geeft de recensent zijn **mening**. Wat vindt hij goed aan het product en wat minder goed? Hij onderbouwt zijn mening met argumenten. Een recensie eindigt met een **conclusie**: Moet je dit boek wel of niet gaan lezen? Of moet je die computergame nu wel of niet kopen?

Hieronder staan nog wat tips voor als je zelf een recensie moet schrijven.

Tip 1: verklap niet teveel

Geef je mening. Een recensie is geen **samenvatting** waarin je driekwart van het boek al verklapt; het is juist de kunst om zo weinig mogelijk over de inhoud te vertellen, maar de lezer van je recensie wel **nieuwsgierig** te maken. Je schrijft wat jij van het boek vond, daar draait het om.

Tip 2: onderbouw

Of je het boek nou compleet waardeloos vond of steengoed: zolang je het niet **onderbouwt**, komt het niet over. Met: "*Ik vond het boek niet leuk, omdat het saai was*" kom je niet zo ver. Als je kan onderbouwen waarom je het boek zo saai vond, kom je een stuk **geloofwaardiger** over. Bijvoorbeeld: "*Ik vond het boek saai, omdat de hoofdpersoon van het boek mij niet wist te raken. Hij zei en deed dingen waar ik niets van begreep en die ik zelf nóóit zo zou doen.*"

Tip 3: geef voorbeelden

Om je verhaal nog beter te onderbouwen, kun je goed gebruik maken van voorbeelden. Nee, daar verklap je heus niet het hele **verhaal** mee, zolang je het maar slim aanpakt.

Hoe het **niet** moet: "De hoofdpersonen zijn egoïstisch: zo begint hoofdpersoon Liz een affaire met haar baas." Zo verklap je natuurlijk al bijna de grootste verhaallijn in het boek.

Zo is het beter: "De alinea's zonder gesprekken laten de gedachten van de hoofdpersonen goed zien. Zo kan Lauren urenlang naar de wolken staren en nadenken over haar leven." Je verklapt hier niks, maar legt wel goed uit wat je bedoelt aan de hand van een voorbeeld.

Tip 4: begin goed

BAM! Het beste kun je met de deur in huis vallen: als je **inleiding** spetterend, sprankelend en interessant is, heb je de lezer direct nieuwsgierig. Hij zal je recensie helemaal willen uitlezen.

Hoe begin je dan goed? Je kunt beginnen met een spannende quote of scène uit het boek. De lezer is dan meteen nieuwsgierig: wat is er met Joey gebeurd? waarom is hij dood?

Een andere manier is om de belangrijkste, spannendste ingrediënten uit het boek in een zin te noemen. "Volwassenen die kinderen slaan, relatieproblemen en nog meer drama: je krijgt het allemaal voorgeschoteld in dit boek." Zolang je een klein beetje van de details geeft, maar nog heel veel verborgen houdt, zul je ook op deze manier je lezer nieuwsgierig weten te maken.

Wat je beter niet kan doen? Zet nooit, maar dan ook nooit je **eigen mening** al volledig in de inleiding. Dan heeft het voor de lezer al geen zin meer om je recensie te lezen. Ook is het niet handig om de volledige boekinhoud al te verklappen.

Tip 5: verschillende kanten

In een goede recensie belicht de **recensent** verschillende kanten van het boek. Aan bod kunnen komen: het thema, de hoofdpersonen, de achtergrond, de schrijfstijl, de structuur, zelfs de spelling, noem maar op. Alles wat jij mee vindt tellen voor jouw **oordeel**, kun je beschrijven. Als je de boekcover bijvoorbeeld hartstikke lelijk vindt, kun je dat ook in je recensie zetten. Het is jouw werk en jij beslist! (Zolang je het maar goed onderbouwt: *het past niet bij eerder werk van de schrijver etc.*)

Antwoordmodel Werkblad 3 (opdracht 5)

Definitie: wat is een recensie?	Een bespreking van een film, een boek, een cd, een concert, een voorstelling of een computergame noem je een recensie.	
Doel: waarom wordt een recensie geschreven?	Het doel van een recensie is dat je de lezer van jouw lees- of kijkervaring overtuigt. Zo zorg je dat de lezers van je recensie het boek wel of niet gaan lezen, wel of niet naar die voorstelling gaan etc.	
Inhoud: welke onderdelen bevat een recensie?	Een recensie heeft de volgende opbouw: 1. Analyse: zet in je inleiding belangrijke informatie over het boek /de film/etc., zoals de titel, de maker etc. En geef kort de inhoud van het boek, de film etc. 2. Interpretatie: geef je mening met argumenten 3. Evaluatie: geef jouw slotconclusie, moet iemand dit product wel of niet gaan lezen, bekijken etc. en waarom wel of niet?	
Do's en don'ts: wat moet je wel en niet doen bij het	Do's: • Onderbouw je mening met argumenten.	Don'ts: • Verklap niet de hele inhoud van het product.

schrijven van een recensie?	• Geef voorbeelden om je mening te onderbouwen.• Begin met een interessante, spetterende inleiding.• Bespreek verschillende kanten van het boek/de film/etc.• Gebruik overtuigende taal.	• Zet je mening niet al in de inleiding.

Zo verstuurt u een WhatsApp!

Opdracht: Analyseren, evalueren

Antwoordmodel

Antwoordmodel A4-vel (opdracht 3)

Voorbeelden van kenmerken waaraan handleidingen moeten voldoen:

- Breng de kenmerken van je doelgroep/publiek in kaart en stem hier je handleiding op af (denk aan aanspreekvorm u/je, taalgebruik, begrippen die onbekend zijn uitleggen etc.)
- Verzamel informatie over het product waarover je een handleiding schrijft. Welke stappen moet je zetten om het product goed te gebruiken? Beschrijf elke stap zo precies en volledig mogelijk.
- Zorg dat de stappen in de juiste volgorde staan.
- Beschrijf ook wat er mis kan gaan en wat je dan moet doen.
- Gebruik begrijpelijke taal en leg moeilijke begrippen uit.
- Schrijf in opdrachtvorm (bijvoorbeeld 'Klik op...' in plaats van 'Je kunt nu op Klikken')
- Gebruik tekeningen om je uitleg te verduidelijken.

Bronnen: <http://renskecramerteksten.wordpress.com/2010/09/09/schrijf-heldere-handleidingen-20-tips/>
en <http://handleidingschrijven.com/>

